

Teremtő Lélek szállj reánk!

Pünkösöd – El Greco (Domenikos Theotokopoulos)
Copyright © Museo Nacional del Prado

Pünkösdi élet

Húsvét és pünkösöd, Urunk Jézus feltámadása és az isteni élet Ajándékának elküldése nem időben egymás után következett üdvtörténelmi események. Az időbeli egymásutániség bibliai tanúsága Szent Lukács kétrészes történeti művére, evangéliumára és az Apostolok Cselekedeteire vezethető vissza, aki ez utóbbiban a Lélek kiárasztását összekapcsolta a zsidó hetek ünnepével és a törvényadással. A zsidó pünkösdi ünnep hátterén válik megragadhatóvá az, ami végben az újszövetségi pünkösdkor. A zsidóknál a húsvétot követő nagy zarándokünnepként tartották számon. Aratási ünnep volt: bemutatták Istennek a búza zsongóját hálából a jó termésért. Később tették a Sínai-szövetség megkötésének (vö. Kiv 24,1-11) és a 10 parancsolat átadásának az ünnepévé (vö. Kiv 24,12).

Miként a Sínai-hegyen a Biblia Istene tűzben találkozott az emberrel (Kiv 19,18), az első pünkösdkor tüzes lángnyelvek jelentek meg (vö. ApCsel 2,3), és leereszkedtek mindegyikükre. A tűz őszereje az istenség szimbóluma. A tűz jelképezi a Lélek átváltoztató erejét. A Lélek mindenkit személyesen hoz tűzbe, gyújt lángra, hogy megtisztítson. Mindent ki akar égetni belőlünk, ami akadályozza, hogy életet éljünk: sérelmet, keserűséget, elégedetlenséget, bántalmakat, stb. Azért nem tudunk életörző és -gyarapító döntéseket hozni, mert összezavar a düh, féltékenység, kisebbségi érzés, stb. Mindezt a Lélek akarja kiégetni belőlünk, hogy tiszta és nemes szívvel dönthessünk. Ha a régi a Lélek kohójában kiég, új élet áll elő: az isteni; születésünk erre a Lélek ajándéka. Átalakulunk Isten megtalálhatóságának helyévé a világban. Minden tanítvány önmagában csak egy kis tüzes lángnyelv, együtt azonban igen nagy tüzes fénycsóva. A húsvéti vigílián ezt szemlélhettük a húsvéti gyertya behozatalakor, amelyről meggyújthattuk gyertyáinkat. A keresztyén hívő annak tudatában él, hogy követi a világ Világosságát, és ebben a követésben ő maga formálódik a világ világosságává, de nem azért, mert tőle ered a világosság, hanem mert Krisztus világosságát tükrözi és sugározza szét.

A félelem irányította, gyáva kivárást átadja helyét annak a halhatlan erejű mozgásnak, amelyben ajtók nyílnak meg, nyelvek oldódnak meg és emberek sereglenek össze. Egyesek merészelnek beszélni, mások odahallgatni és megérteni. Az ApCsel ezt erőteljes jelenségek leírásának felhasználásával szemlélteti: heves szélvisszel és tüzes lángnyelvekkel. A szemléltetés üzenete Isten dinamikus életerejének olyan szétáradása, amely nem tőlünk függ, de az embert korlátai fölé emeli. Ez olyan üdvtörténelmi esemény, amely nem állítható elő, de befogadható. „Ha Isten a benső alapot megérinti igazsággal, akkor kiárad a világosság erőkből, és az ember ilyenkor többre képes, mintha valaki megtanította volna rá” (Eckhart mester).

folytatás a 2. oldalon

Amint Isten örök Igéjének velünk egylényegű embersége a Szentlélek teremtő műve, úgy az ember kereszténnyé alakítása is a Szentlélek alkotása, mivel a hívővé válás folyamata meghalad minden emberi lehetőséget. „Senki sem mondhatja, hogy Jézus az Úr, csak a Szentlélek által” (1Kor 12,3). A Szentlélek tisztít meg minket a bűnbocsánat fürdőjében, amely esélyünk az újrakezdésre mindig; a bűneink okozta összetörtségünk hamvaiból Ő kelt minket isteni életre. „A Léleknek köszönhető az ember hasonlósága Istenhez, és minél nagyobb nem lehet kívánni: tőle van, hogy istenivé lesz az ember” (Nagy Szent Vazul).

A Szentléleknek köszönhetően lehetünk a mennyei Atya gyermekei, Krisztus testvérei és az Ő templomai. A Szentlélek iktat be minket a Szentháromság Egy Isten kimondhatatlanul boldog életébe és üdvösségfoganatosító cselekvésébe. A Szentlélek formál minket általa lelkesített olyan keresztényekké, akik életüket igenlően elfogadják, és alakítják Jézus misztériuma szerint, aki azért küldte el Szentlelkét, hogy mindnyájan éljük az ő húsvéti életét. Jézus életének misztériumaiban a Szentlélek részesít, hogy hasonlóvá váljunk Őhöz [Jézushoz], vele együtt meghalva és föltámadva, amíg együtt nem fogunk uralkodni vele (vö. Fil 3,21; 2Tim 2,11; Ef 2,6; Kol 2,12 stb.) a mennyei Jeruzsálemben.

Mindig újból hallható a kívánság, hogy legyen új pünkösöd, amelynek nem lehet ellenállni, és lelkesítő hatása alól senki sem vonhatja ki önmagát. Nem a szenzáció teszi a pünkösödöt azzá, ami, hanem a meglepő áttörés tapasztalata, az új merészség, az élet igenlése, még akkor is, ha alig észrevehető. Mekkora az az erő, amely legyőzi a szomorúságot, a rezignációt és kétségbeesést! Mekkora erő az, amely ellenáll a halál jól kitaposott ösvényeinek, és az emberi élet nem sejtett, új dimenzióit tárja fel és állítja elénk! Mekkora erő az, amely az embert önmaga fölé emeli! Mekkora erő az, amely megnyitja az embert Isten nekünk tartogatott meglepetéseinek befogadására, legyenek azok hangosak vagy egészen hangtalanok! A Lélek érteti meg velünk Istentől rendelt életcélunkat: nem maradhatunk a bűn és a halál sötétségébe zárva, hanem irányulunk Isten életére, elszántan és tántoríthatatlanul zarándokolunk a mennyei Jeruzsálem felé. Aki ebben a zarándoklatban a Szentlélekre bízta önmagát, és megengedi neki, hogy önnön korlátai fölé emelje, már éli a pünkösdi életet. 🏡

Krakomperger Zoltán

Könyörgés a Szentlélekhez

Szentlélek! Fő jó!
Szent neved
Borítsa lángba szívemet!
Tűzednek édes lángja fennen
Lobogjon vígan én felettem.
Ébresszen bennem szent kegyed
Szerelmes, élő, nagy hitet!
Világíts át, Te, drága Fény,
Nehogy sötétben haljak én.
Te szent árnyékod hűvösítsen,
Hogy idegen tűz ne hevítsen.
Szívemnek kertje élni fog,
Ha hull rá égi harmatod.
Fő Vigasz, várom jöttödet,
Csókold életre lelkemet.
Ajándékaid, mint a tenger,
S Nélküled koldus csak az ember.
Itt van szívemnek kelyhe,
Te Pünkösöd borával töltsd tele!
Add, ha parancsod megjelen,
Katonaként én megtegyem.
Te jó tanácsod hadd vezessen,
Különböztessen jól, helyesen.
Szent értelmedet ha adod:
Felismerem akaratom.
Aranyfolyam vagy, Bölcsesség,
Szerelmed csókja bennem ég,
És így a szívem tudja, érez:
Milyen jó vagy Te és mily édes.
Szemem mindig csak Rád tapad:
Igazság Lelke csak Te vagy!
Megígérted, jó Jézusom:
E vendéget én megkapom.
A szívem várja vágyva, halkan,
Őt várja ez az üres barlang.
Boldog lesz, majd ha áldva jó:
Örökre nálam marad Ő!

Angelus Silesius

(Fordította: Szénási Sándor)

Közömbösség

A valaki vagy valami iránti közömbösség negatív hat sok mindenre. Az érdektelenséget is magában rejt. Negligálja azt, amit lényegesnek kellene tartani. Erkölcsi értékelés szempontjából ne legyünk elutasítóak, sem tagadóak az igazsággal és a szeretettel szemben!

Isten ésszel felismerhető a természetből, mondja Szt. Pál a Római levélben. Felismerhető az engem kereső Isten a nyugtalan szívből, írta Szt. Ágoston. A kegyelem által megvilágosított értelemmel felismerhetjük a jót, az értéket, és ebben mások is segíthetnek bennünket. Szülők, tanárok, barátok úgy hassanak a rájuk bízottakra, hogy a legfőbb jót és szépet akarják követni! Az akarat elé mindig az örök javakat kell állítani, hogy azt akarja, kövesse és élje az ember, amit nem vehet el tőle senki. Számunkra pedig a legfőbb jó a bennünket végtelenül szerető, három személyű egy Isten, akitől mindent kaptunk. Akikért felelősek vagyunk, akikért aggódunk, akik meg vannak keresztelve, de azokért is, akik nincsenek megkeresztelve, tenünk, imádkoznunk kell, és felkínálni nekik a hit kincseit, hogy ne csak ismerjék vagy csodálják a jó Istent, a tökéletes Szeretetet, hanem benne és Vele éljenek. Ezen a területen nem volna szabad senkinek se közömbösnek lenni! Meg fogják kérdezni, hogy megtettünk-e mindent, amit megtehettünk volna?

Negatív magatartási forma, közöny, érdektelenség és félelem mutatkozik a világnézeti és vallási kérdések iránt. Az ilyen ember minden vallást egyformának, egyenértékűnek és jelentéktelennek tart, úgy véli, ő fölötte áll mindennek. A Szentírás Isten és Krisztus határozott megvallását kéri. A határozatlanság és a közöny alkalmatlanná tesz Isten országára, Krisztus követésére. A lelki élet mesterei az Isten hívására való készséget és a nyíltságot tartják fontosnak minden helyzetben. A jóra való készséget erénynek nevezzük. Száz évvel ezelőtt Tóth Tihamér értékes könyvet írt a jellemes ifjúról. Nemcsak egy-két erényt kell a zászlónkra tűzni, hanem egységesen mindet. Tudjuk, az élet bizonyítja: az erős megállja a harcot, az erőtlen pedig csügged. A szabad akarat közömbös azzal szemben, ami nem mutatkozik egyértelműen jónak vagy, rossznak erkölcsileg, olvasható a lexikonban. Beszéde-

tek legyen vagy igen, vagy nem. Aki nincs ellenünk, velünk van, mondja Jézus.

Nézzünk néhány példát arra vonatkozóan, ahogy nem lehet Krisztust követni. „Senki, aki kezét az eke szarvára téve hátra tekint, nem alkalmas Isten országára” (Lk 9,62). Ez magába foglalja azt is, hogy nem lehet két úrnak szolgálni. A szántás példájánál kihallható, hogy nem szabad azon szomorkodni, amit elhagyott. Lényeges a személyes, tudatos elkötelezettség. A Mester ne csak látótávolságon belül legyen, hanem nyomába kell lépni. Ő már járhatóvá tette számunkra az utat, hiszen Ő maga az út. Nem szabad se jobbra se balra elcsábulni. A Mester ígéretei minden helyzetben beteljesednek.

Tanulságos a laodiceai egyháznak írt levél részlete. „Bárcsak hideg volnál, vagy meleg! De mivel langyos vagy, és se hideg, se meleg, kivetlek szájamból” (Jel 3,15). Ehhez hasonló gondolatot írt le Sík Sándor is: „Ments meg, Uram, a szürkéségtől!”

A közömbösség azért is romboló, mert botrányt is okoz. Ha valaki méltatlan a hivatásához, a szent cselekményekhez, helyekhez, nagyon visszatetsző azok számára, aki látják mindezt, és nem tudják befolyásolni.

A közömbösség elkerülése miatt fontos a lelki megtisztulás, megújulás, épülni a sok jó és szép példakon. Erőfeszítést és kegyelmet kíván az, hogy az ember ne sodródjon a közhangulattal. Azért is nehéz a mai kor, mert a semmit, az értéktelent mondják jónak, és a jót tagadják. Ma is nagyon aktuális a bibliai figyelmeztetés: aki áll, vigyázzon, hogy el ne essék! A közömbösség elleni harc is azt kívánja tőlünk, hogy vigyázzunk egymásra.

Friss élményem a következő, hiszen emberek között kell forogni és mindig történik valami. Egyik vasárnap mentősök jártak a kápolnában, és szóba elegyedtem az egyik szolgálattevővel. A kápolnában, tehát itthon mondtam neki: az ember csak a jó Istenre és saját magára számíthat, ezt 83 év alatt megtanultam és tapasztaltam, hogy segít az ima a nehéz helyzetben. Erre a vendég kimosolygott. Tanúság: egymásba és a Jóistenbe kell kapaszkodnunk, hogy bírjuk a keresztet.

Orosz Lőrinc ny. plébános

Hegyek a Bibliában

A hegyek az Istennel való találkozás színterei. A csend alkalmi, lehetőség az elmélyedésre. Vagy az Úr hívja az embert, vagy maga az ember keresi a megtisztulást, lelki gazdagodást. Összefoglalót adunk e szent helyekről, mert így is nevezte az Úr.

Az Ararát hegye a vízözönhöz kapcsolódik. Noé nyolcadmagával, gyermekeivel és sok állattal ment be a bárkába, amely az egyházat is jelképezi. Viharok között hányódott negyven napig, majd megfeneklett a nevezett hegyen. A bűnös és romlott világot így pusztította el az Úr, és így figyelmeztette. Jelkép a galamb kieresztése az olajággal, de az is, amikor már nem tér vissza. Akkor oltárt építettek és hálaáldozatot mutattak be. Az Úr szövetséget kötött Noéval, és megjelent a szivárvány, amely azt jelenti, hogy Isten nem pusztítja el többé a föld lakóit vízözönnel.

A Mórja hegye, ahol Ábrahámnak kellett az áldozatot bemutatni. A legértékesebbet, egyetlen fia feláldozását kérte tőle az Úr, pedig előzőleg megígérte neki, hogy sok nép atyja lesz. Ő azonban meghozta a nagy döntését, és felment fiával a hegyre. Menet közben kérde Izsák: apám, hol az állat, amit feláldozunk? Ő azonban ki tudta mondani: az Úr majd gondoskodik róla. Amikor Ábrahám kinyújtja kezét a késsel, angyal jelenik meg, és szól az Úr: „*most már látom, hogy féled az Urat*” (Ter 22,12), és a kost áldozták fel. Izsákkal nézték az áldozat tüzeit, de hálával. Az Omár mecset áll ma ezen a helyen Jeruzsálemben.

A Hóreb hegy, Isten hegye. Egy égő csipkebokorban megjelent az Úr, és Mózes, aki bárányait legeltette, kíváncsian közel jött. Szólítja az Úr, tegye le saruját, mert szent a hely, ahol van. Félelem fogja el. Az Úr küldi népéhez, hogy vezesse ki őket az ígért földjére. Mózes kéri: „*mondd meg, mi a neved! Ha kérlek, ki küldött, mit mondjak?*” Így nevezte magát az Úr: „*Én vagyok Jahve. Én vagyok, aki vagyok*” (Kiv 3,13-14). Mózes kapott egy botot az Úrtól és azzal, meg Áron testvéreivel ment a fáraóhoz, majd ezzel vezette népét az ígért földjére. Illés próféta is a Hóreb hegyéhez zárandokolt negyven napig, hogy találkozzon az Úrral az enyhe szellő susogásában.

A Sinai hegy nagy dolgok színtere, itt kapta Mózes és a nép a két kőtáblát, a dekalógust (Tízparancsolatot). Három parancs volt az elsón, hét pedig a másodikon. Istennek megadni, ami neki jár, és az embernek, hogy a közösségben élet legyen. Negyven napig fent volt a hegyen. Lent a nép aranyborjút imádott. Mózes

haragjában a földhöz vágta a táblákat. Visszament és bocsánatot kért az Úrtól. Az Úr szövetséget kötött a néppel, melyet Mózes bárány vérével pecsételt meg. Az Úr felhő- és tűzoszlopban vezette őket. A Sinai hegy közelében van az ősi Szt. Katalin kolostor.

Nébó hegyénél fejezte be földi életét Mózes. Ekkor 120 éves volt, letekintett az ígért földjére, láthatta, de nem mehetett be. Angyalok rejtették el a sírját, nem tudhatta a nép, hogy hol nyugszik. Ez azért volt így, hogy a nép ne járjon vissza a sírházhoz.

Ez a hegy a mai Jordániában van, és rézkígyós kereszt áll a helyszínen.

Jézus hegyei sorában első a **megkísértés hegye**, ahol 40 napig böjtölt és imádkozott, de a sátán csábítását visszautasította. Lényeges dolgokat mondott itt az Úr Jézus: nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, mely az Úr ajkáról fakad; egyedül Istent szabad imádni és csak neki kell szolgálni; nem szabad kísértetni az Urat. (vö. Mt 4,1-11; Lk 4,1-13) Ez a helyszín Jerikó közelében van. Jézus gyakran felment imádkozni az ott lévő hegyre és az egész éjszakát imával töltötte.

Ahol a **hegyi beszédet** elmondta, az a Genezáreti-tó partján volt. A nép egy katlan-szerű helyen ült, Jézus pedig a csónakból beszélt hozzájuk. Tökéletesen hallották, amit ott lent mondott. Közel van ehhez a **nyolc boldogság hegye**, ahol nyolcszögletű templom áll.

A **Tábor-hegy** 580 m magas, és Názáret közelében van. Egyes források szerint ez volt a megdicsőülés hegye. Jézus három tanítványával ment fel oda, ahol megjelent Mózes és Illés megdicsőülve, és a haláláról beszélgettek. Péter lelkesedése sokat mondó: „*Mester, jó nekünk itt lennünk!*” (Mt 17,4) Azonban le kellett jönniük, mert a halál Jeruzsálemben várt Jézusra. Egyesek szerint a **Hermon-hegy**, Sion csúcsa volt a megdicsőülés hegye. Ez északon van és 2800 m magas.

Sion hegye kb. 800 m, és erre épült a főváros, Jeruzsálem. Ezért beszéltek a hívek arról, hogy fölmennek Jeruzsálembe. Szent hegyként tartották számon, hiszen itt volt a templom, amely egyetlen volt számukra.

A **Golgota**, latinul Kálvária alakja miatt **Koponya-hegy**, amely akkor kívül esett a városon. Jézust ott feszítették keresztre két latorral együtt. Nevezetes az ide vezető út, a Via Dolorosa, vagy Via Crucis, a keresztút, amely Pilátus házából indult és egy km lehetett. Nevezetes még az **Olajfák hegye**, amely magába foglalta a Getsemáni kertet. Az utolsó éjjelén Jézus itt imádkozott: „*Atyám, ha lehetséges, vedd el tőlem ezt a kely-*

het, de ne az én akaratom teljesedjék, hanem a tiéd” (Lk 22,42). A várostól a Kedron patak választotta el, amely ma már csak mintegy mélyedés látható. Az Olajfák hegyének nevezetessége a Miatyánk-templom, amelyben magyarul is olvasható az ima, mert 1217-ben II. András királyunk is járt a Szentföldön. A hegyen, egy kertszerű részen megjelölve mutogatják a helyet, ahol Jézus a mennybe ment.

Szép látványt nyújt a **Kármel-hegy**, amely gyümölcsös kertet jelent. Ez a Genezáreti-tótól a Földközi-tengerig nyúlik. Ennek barlangjában élt Illés próféta és in-

nen menekült Ákáz haragja elől a Hórebig. Itt alakult meg 1180 körül a keresztes háborúk idején a karmelita rend, majd később a szerzetesek nyugatra menekültek. A barlang körül ma is kolostor működik, így a hegy szent jellege biztosítva van. A nagy próféta, Izaiás így jövendölt: „A seregek Ura bőséges lakomát rendez a hegyen övéinek” (Iz 25,6).

Érdekességgéppen említem, hogy Szt. Benedek is hegyen telepedett le társaival, így lett a Monte Casinó egy éltető forrás az emberiség számára.

Orosz Lőrinc ny. plébános

Vallomás az ima és a szeretet erejéről

AZ „ÚJJÁSZÜLETÉS VILLÁMCAPÁS ÁLTAL” CÍMŰ KÖNYVRŐL

A vékonyka könyv három önálló írást tartalmaz egy ajánlással Bőjte Csaba OFM tollából. Elsőként a balesetéből felépült Sepsiszéki Nagy Balázs meséli el a vele történt esetet Újjászületés címen, majd felesége, Nagy Erika Út a fény felé címmel írja le azt a küzdelmet, amelyet az orvosok és ő maga meg a család vívott férje egészségének jóra fordulása érdekében. A harmadik részben ismét Sepsiszéki Nagy Balázs szólal meg *Magyarok az Úz-völgyében* címen, bemutatva magát a természeti tájat, érintve az itt élők történelmi-társadalmi életét, aztán beszél az ökumenikus kápolna révén elindult Gyarapodó Magyarság mozgalomról és a vándorbölcső programról.

Balázs (az egyszerűség kedvéért nevezzük csak a keresztnévén), unitárius lelkész, felesége, Erika református tanárnő. Két gyermekükkel tanyán laknak az Úz folyó völgyében. Egy záporos, zivataros napon Balázs nem tér haza Csíkszeredába tartó útjáról. Mint később megtudjuk, súlyos villámcsapás érte. Ő azt képzei, hogy biciklivel száguldott a Citadellán, úgy esett el. Az esés Isten büntetése – gondolja betegségében, s azon „elmélkedik”, hogy milyen bünt követett el, hogy erre a sorsra jutott. Sebei mellett elvesztette emlékezőtehetségét is. Egy jólelkű arra járónak köszönhetően került be a csíkszeredai kórházba. Értesítésre Erika a két gyermekkel azonnal hozzásiet a kezelő intézetbe. A beteg férj és apa nem ismeri meg őket. Néhány napi reménytelen kezelési próbálkozás után, hogy emlékeztét visszanyerje, felesége úgy határoz, hogy hazaviszi férjét, hátha az ismert környezet meghozza a várva várt emlékezőtehetséget. Útközben betérnek a csík-

somlyói Máriához imádkozni. Sokan meghallják a szomorú hírt, hogy mi történt Balázssal, és imaláncot indítanak gyógyulása érdekében. Természetesen a család is az imádkozók között van.

Olvassuk el Balázs szavait: „*Felépülésemnek abban az időszakában, amikor leginkább kerestem az útjelző táblát Isten felé, egy éjszaka álmomban azt az üzenetet kaptam, hogy építsek a kertünkben egy kápolnát. Ugyanekkor a feleségem is a kápolnaépítés gondolatával ébredt.*” A kápolna elkészült Balázsék kertjében. Ökumenikus kápolna lett, és a Boldogasszony titulust adták neki. Azóta a kis kápolna valóságos zarándokhelyé változott. Zarándokcsoportok, családok, vagy csak magányos emberek járnak ide. Ki önmagáért, ki családjáért, gyógyulásért, gyermekáldásért stb. könyörögve kéri Szűzanyánk közbenjárását Istennél. Balázs tökéletesen visszanyerte egészségét. Ezt isteni kegyelemnek tartja. Ugyanígy az érte imádkozók szeretetét is.

*

Nagy Erika írásából csupán három epizódot emelnék ki. Az első, hogy az ő csodálkozására férje, a kórházból hazaindulóban arra kérte őt, hogy vegyen egy Mária-szobrocskát. Ugyanis a kórházban egyik éjjel megjelent előtte egy női arc, és azt az üzenetet hagyta, hogy „új életet kapott, és tudni fogja, mi lesz ezután a tennivalója”. Hazaérkezésük után Balázs a szobrocskát szorongatva szinte egész nap imádkozott. Időközben tudtukra hozták, hogy imaláncot indítottak gyógyulásáért. És íme: egészségi állapota látványosan javult napról napra.

Memóriájának igazolására szolgál a második epizód: egy 37 évvel korábban, gyerekfejjel feljegyzett telefon-számot mond feleségének, amelyre a hívott személy jelentkezett is. Balázs nagynénje volt ez.

A harmadik epizód nem Balásznak, hanem magának Erikának a személyes esete. Elmondja, hogy édesapjával nem volt jó viszonyban, három éve nem is találkoztak egy buta félreértés miatt. Meghallva a Balázs balesetét, az apa feleségével együtt friss gyümölcsökkel és zöldségekkel megrakottan sietett felkeresni őket otthonukban. „Ekkor mondhattam ki újra sok-sok év után, édesapámat megöelve: szeretlek” – vallja Erika.

Lám, az ima nemcsak azokat segíti, akikért imádkozunk, hanem magukat az imádkozókat is.

*

A harmadik részről itt most nem kívánok a bevezetőben elmondottaknál bővebben szólni, de melegen ajánlom mindenkinek elolvasásra a teljes könyvet.

Zárásul egy nálam érdekesebb ajánló, Bőjte atya sorait idézem: „E kis könyv a két ember által megélt nagy kaland páros himnusza, amelyben az a szép, hogy szinte még meg sem jelent, de már tovább is van írva, mert aki Isten útjára lép, az a csodák útján jár, ahol a forгатókönyvet a legnagyobb rendező, a Teremtőnk írja.”

Bérces Mária-Klára

Tudjunk meg többet a mesterséges intelligenciáról!

A lkudjunk meg és engedjük eluralkodni magunkon a technofóbia örületét? Ragadjunk botokat, köveket és így a negyedik ipari forradalom derekán tegyünk tönkre megannyi technikai vívmányt? Sorakozzunk fel azok mellé, akik nyíltan tagadják a mesterséges intelligencia létjogosultságát? Mi lesz az eredménye, ha most nem akadályozzuk meg a gépek emberek feletti elhatalmasodását?

Történelmi tanulmányaink során gyakran mosolyogtunk a korábbi ipari forradalmak gépromboló mozgalmain. Évszázadokkal később már komolytalan próbálkozásnak tűnik néhány, a jövő fejlődését előre nem látó „maradi” ember ezen tiltakozása. Tagadhatalan, hogy jelen korunk legnagyobb technológiai eredménye a Mesterséges Intelligencia (angol: *Artificial Intelligence*) térhódítása. A mindennapjainkat lépten-nyomon, akár észrevétlenül is átszövő algoritmusok teszik egyre kényelmesebbé, gyorsabbá, könnyebben élhetővé az elektronikai eszközökre felépített életünket.

Az informatika mint tudományág az emberi elme absztrakciós képességének a kialakulásával együtt született. Már évezredekkel ezelőtt megjelent az igény a minket körülvevő világ megértésére, számunkra kedvező formára történő alakítására. Ehhez modellt kellett alkotni: adatmodellt és eljárásmodellt. A XX. század végére hatalmas méretű digitális alapú adatbázisokba sikerült összegyűjteni az addig megszerzett statikus tudásunkat. Az 1950-es és 60-as években történtek az első komoly próbálkozások a nem-emberi intelligens

viselkedés emulációjára. A kezdeti lelkesedés hamar alábbhagyott, majd a 2000-es évek elején egy hosszú téli álom után köszöntött ránk az MI-kutatás tavasza. Az emberi beavatkozástól független eljárásmodell kezdett a saját lábaira állni. A mérhetetlen méretű és a felhasználók által nyíltan szerkeszthető adatbázisokkal összekapcsolva a mesterséges intelligencia által vezérelt algoritmusok elkezdtek beszivárogni a mindennapi alkalmazásainkba, programjainkba. Kezdetben értetlenül álltunk a jelenség előtt. Honnan tudja a telefonom, hogy mit szeretnék vásárolni, hol szeretnék nyaralni, mire van szükségem, mikor én azt csak egy privát beszélgetésben egy közeli ismerőssel osztottam meg? Lehallgatnak? Emberek azzal töltik az idejüket, hogy figyelnek engem? Tudják, kinek, mikor, mit mondok?

Közeli még az a történelmi kor, mely szorongóvá tehetette az embert ennek tudatában.

Ugyanakkor... Az én generációm gondolkodóba esik, mérlegel, óvatosan közelít az újhoz. Gyermekünk számára magától értetődő, természetes. Beleszülettek. Nem értik, mi baj származhat abból, ha itt-ott digitális lábnyomokat hagynak, sütitket kapnak egy-egy szerverről, hogy a későbbiek során az adott oldalon elérhető tartalmakhoz gyorsabban, hatékonyabban hozzájuthassanak.

Ezzel párhuzamosan a 2020-as évek elején ugrászerűen megnőtt az első chatbotok felhasználóinak, aktív használóinak a száma. (A chatbot egy olyan szoftver, amely emberi beavatkozás nélkül, online, interak-

tív szöveges kommunikációt folytat az azt kezdeményező élő személyekkel.) Megnyílt a lehetőség mindenki számára, hogy kérdezzen a mesterséges intelligenciától. Egy gyors regisztrációt követően máris kezdődhet a párbeszéd. Először mindenki ügyetlen, esetenként kérdésekkel próbálkozott, majd mikor látta, hogy „...a gép forog...” egyre bátrabb, egyre merészebb témában is ki lehetett kérni az MI véleményét. A határ? A csillagos ég! Képeket generáltunk, prezentációkat készítettünk, mozgóképeket animáltunk.

Vajon meg tud helyettem írni egy fogalmazást, amit az iskolában kaptam házi feladatként? (Adott esetben generál helyettem egy cikket egy újságba?) Ha elakadok a kutatásomban, kérhetek új, friss látásmódot? Megír helyettem egy önéletrajzt, amelyet elküldve, biztosan engem vesznek fel a meghirdetett álláshelyre? Ezek a kérdések arra ösztönözték a felhasználókat, hogy próbára tegyék. Megtörtént. Működött. A válaszreakció sem sokat váratott magára. Megkérdezem a ChatGPT-t (Generative Pre-trained Transformer – az OpenAI mesterséges intelligencia-kutató laboratórium által kifejlesztett chatbot), ez a beadott dolgozat egy diák munkája vagy Te írtad neki? A kutatások korábbi eredményeit megjegyezve, azokat felhasználva, az újabb kutatásokkal kapcsolatos kérdésekre adott válaszokkal tovább tudom fejleszteni a projektemet? A sok megíratott önéletrajz közül melyik jelentkező kapja meg az állást?

Olyan párbeszédáradat terheli a chatbotok szerveit, amelyet az automatizált értelmezőmodellek alig győznek feldolgozni. Ne áltassuk magunkat: minden kommunikáció, melyet a géppel folytatunk, elemzésre kerül. Algoritmusok elemzik, kiértékelik és az eredményeit felhasználják saját működtető alapalgoritmusuknak, az MI-nek a fejlesztésére.

Lehetőségként, eszközként az MI a mindennapjaink része lett. Azonban az ember, a jelleme alapján észreveszi, hogy a szoftver sorai között megbújik valami más, ami nem pusztán a munkánkat segítő, kényelmi opció. A gyanakvásunk pedig nem alaptalan, hiszen kódolva van ipari kémkedésre, a hackerek kezében lévő hatalmas botnetek által vezérelt kommunikációt felhasználva dezinformációk segítségével vélemények téves, rossz szándékú alakítására, vírussal fertőzésére (Moris II), stb.

Ilyen formában az ember teremtett valamit technikai fejlettségének jelen szintjén. Használata megkönnyíti, megkönnyítheti a mindennapjainkat, átveheti a munkák egy részét. A tudatos felhasználók kezében hasznos, az élet számos területén munkatársként je-

lenhet meg. Ha kontrollálatlanul hagyjuk működni, és nem a humánintelligencia által szabott keretek közé szorítjuk tevékenységét, valóban ellenünk fordulhat. Észrevétlenül. Ha gyermekeink szívesebben beszélgetnek egy géppel helyettünk, ha egy kiadott munka eredményességét nem tudjuk saját intelligenciák alapján ellenőrizni, ha nem segítséget, inkább vetélytársat fedezünk fel jelenlétében, ha nem célirányos marketingtevékenységet látunk a felugró ablakok hirdetéseiben, hanem lehallgatást gyanítunk, akkor már le is igazított bennünket. Ezt nem szabad hagynunk, ugyanakkor nem is tilthatjuk! Nekünk kell kordában tartani, csak annyi befolyást engedni számára, amit még biztonságosan átlátunk és uralni tudunk.

„...Isten megteremtette az embert, saját képmására, az Isten képmására teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket. Isten megáldotta őket, Isten szólt hozzájuk: »Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a földet és vonjátok uralmatok alá...«” (Ter 1,27-28)

Branda Tamás

Az Ókortudományi Társaság
a Társaság Választmányának döntése
alapján

a 2024/2025-ös akadémiai évben

Géczy Erzsébet

kiemelkedő latintanári tevékenységét

a Faludi Szilárd-díjjal

ismeri el.

Kelt Budapesten, 2025. május 16-án

Karsai György
egyetemi tanár
a Társaság elnöke

Székely Melinda
egyetemi docens
a Társaság főtitkára

Szívből gratulálunk Erzsébet nővérnek, lapunk lelkes és fáradhatatlan munkatársának díjazásához. Ad multos annos!

Nagyböjti énekverseny

A debreceni Szent Anna Főplébánia ebben az évben is megrendezte énekversenyét, mely idén a húsvétra való készüllet idejére esett, így a négy korosztályban induló 64 versenyző nagyböjti énekekkel készült a megmérettetésre.

Ezen a délelőttön a zsűrizés nehéz feladatát Dobi Lászlóné (Kati néni) nyugdíjas karvezető és énektanár, Dr. Bicskey László hegedűművész és kántor valamint Treitl Erik, végzős egyházzene hallgató, kórusvezető és

kántor vállalta. Hálásan köszönjük fáradozásukat. A gyermekek csengő énekhangja, a megható dallamok hozzájárultak a résztvevők és a kísérő pedagógusok, szülők, rokonok lelki elcsendesüléséhez.

Szívből köszönjük minden gyermeknek a részvételt, a szülők, a nagyszülők, a hitoktatók, a pedagógusok áldozatos munkáját.

Gratulálunk minden versenyzőnek!

Díjazottjaink:

Óvodások

I. helyezett: **Haranghy Emma** (Svetits Óvoda)

II. helyezett: **Korhut Lilla, Csősz Emília, Gorján Lídia** (Svetits Óvoda)

III. helyezett: **Apró Abigél** (Svetits Óvoda)

Különdíjban részesült **Füzi Dorottya, Natkó Míra, Ilyés Borbála** (Szent György Tagóvoda)

Titkos vacsora

A debreceni Szent Anna Főplébánia felsős hittanosa. április 11-én egy különleges múzeumpedagógiai foglalkozáson vettek részt a húsvétra hangolódva Nyíregyházán, a Görögkatolikus Múzeum szervezésében. A program során a gyermekek egy időutazáson vehettek részt, melynek keretében bepilanthattak abba, hogyan éltek kétezer évvel ezelőtt az emberek, milyen események vezettek el a zsidó húsvétig, miből állt a zsidó húsvéti vacsora. A legnagyobb lelki élményt a gyermekek és kísérőik egyöntetű véleménye szerint az jelentette, amikor a résztvevők visz-

szautaztak időben Jézus korába, magukra vették a tanítványokat idéző korhű ruhákat, letelepedtek az asztalhoz, és szerepjátékkal megelevenítették az utolsó vacsora történetét. Megható pillanatoknak lehettünk tanúi, amikor Jézus és a tanítványok szavai felcsengtek, s mindez a kiállítótér szemet gyönyörködtető termében. A foglalkozáson való részvétellel húsvéti készülünk gazdagabb lett az utolsó vacsora történetének felidézésével, s biztosak vagyunk benne, hogy minden résztvevőhöz eljutott a „Titkos vacsora” üzenete.

1-2. osztályosok

I. helyezett: **Oceák Ilona** (Szent Efrém Általános Iskola)

II. helyezett: **Jéger Ella, Májer Liza** (Szent Efrém Általános Iskola)

III. helyezett: **Bihari Glória** (Szent Efrém Általános Iskola)

Különdíjban részesült: **Brücher Hanga, Brücher Zselyke** (Szent Efrém Általános Iskola),
Földi Richárd (Svetits Általános Iskola)

3-4. osztályosok

I. helyezett: **Balogh Luca** (Szent József Általános Iskola)

II. helyezett: **Ányos Luca** (Szent Efrém Általános Iskola)

III. helyezett: **Szalontai Márton** (Svetits Általános Iskola)

5-7. osztályosok

I. helyezett: **Bot Mara Veronika** (Svetits Általános Iskola és Gimnázium)

II. helyezett: **Lopez Martin Teresa, Perczák Dóra** (Szent József Általános Iskola)

III. helyezett: **Csák Csenge, Szilágyi Anna** (Szent József Általános Iskola)

Különdíjban részesült: **Magyar Csenge, Nagy Léna, Szabó Hanna** (Szent József Általános Iskola),
Márki Rella, Törő Lilla (Svetits Általános Iskola)

Mit ettek elődeink – Dr. Gyulai Ferenc régész-archeobotanikus professzor előadása

2. RÉSZ

A Kárpát-medencében valaha élt népek közül a steppei kultúrák régészeti hagyatéka áll legközelebb a magyarokéhoz. Viseletük, életmódjuk, harcmódoruk, de még főzési kultúrájuk is rokon vonásokat mutat, amelyekben nem nehéz a kelet-európai steppék hagyományait felismerni. A népvándorlás hullámainak eredményeképpen hozzánk érkezett népek vándorlásai társadalmi és klimatikus okokra vezethetők vissza. A füves és erdős steppékről érkező, a késő vaskorban betelepült szkíták, a rómaiakkal egy időben élt szarmaták, majd a népvándorlás korában ide érkezett hunok, avarok, végül a magyarok első települései homokos talajú vidékekre, az Alföldre, Kisalföldre korlátozódtak. A Kárpát-medence akkori tájszerkezete azonban nem tette lehetővé a nomád életmód fenntartását. Ha fenn akartak maradni, úgy előbb-utóbb letelepültté kellett válniuk és növénytermesztéssel vegyes állattartást folytatni.

Még mindig tartja magát az a nézet, amely megtagadja a steppei eredetű nomád népektől a magasabb főzési kultúrát. A „nyereg alatt puhított hús” téves értelmezésén alapuló felfogással szemben terítékre kerül, hogy valójában mit is ettek a steppei népek.

A szkíta, szarmata és avar korokból származó kása alapú ételféleségek mellett előkelő helyet foglalnak el a honfoglaló őseink korából származó egytálételek maradványai.

A legkorábbi, keletről hozzánk érkezett iráni nyelvet beszélő szkíták az i. e. 7. században még a Fekete-tenger mellékének északi steppéin éltek. Fennhatóságuk az i. e. 2. században a Duna alsó szakaszáig terjedt. A magyar középkori történetírók szittyáknak nevezték, s a magyarok őseinek tekintették őket. Legfontosabb gabonaféléik a hatsoros árpa és köles voltak. Az árpa és a köles túlsúlya mindig a gyorsmozgású állattartó népek jellegzetessége.

A népvándorlás kori népeket a latinok egységesen „barbároknak” nevezték, mert tőlük eltérő modellt képviseltek. Gazdasági növényeik, állataik, ételeik, táplálkozási szokásaik eltértek a romanizált területeken élő népektől. Megvetéssel nézték és szólták le a nagyevő, nagyívó, elsősorban húsevő népeket. Julius Capitolius ekképp ítéli el Maximius (Trax)-ot, a barbár szülők ivadékát, aki egész amfora bort (cca. 20 l) is megivott

napjában, és képes volt negyven font húst megenni, akár hatvanat is, valamint „sohasem kóstolta meg a zöldségféléket”. Nem evett mást, mint vaddisznóhúst, kacsát, libát és mindenféle vadhúst, mégis el kellett ismerni, hogy a hús az erősek eledele volt.

A szarmaták is iráni eredetű nomád törzsek voltak. Az i. e. 7–3. század közötti időben a Fekete-tenger északi részéről kiinduló és az Alföldet is magába foglaló törzsszövetségi birodalmat hoztak létre. Az 1. században az Alföldön megtelepedett szarmaták a 3–4. századra földművelőkké váltak, és csak viseletükben és étkezésükben őrizték meg a nomád hagyományokat.

A szarmaták gasztronómiai kultúrájára vonatkozó egyetlen adat Plinius Secundustól ismert, miszerint legkedveltebb ételük a lovak tejével vagy vérével kevert köleskása volt. A makroszkópos, mikroszkópos vizsgálatok alapján az étel készítésének a menete a következő lehetett: a hántolt kölesszemeket finom gabona őrlménybe szórva elkeverték, majd a jól elkevert (gyúrt) tésztához állati zsiradékot, húst?, vért?, végül sót és vizet adtak és tűz fölött elkészítették. Ez a megfőzött, esetleg megsütött állati vérrel (ló, marha) dúsított és sózott, gabona őrlményhez kevert kölesszemekből álló kásaféle sajátos, de jellemző ételfélesége lehetett az itt élt szarmatáknak.

A hunok belső-ázsiai eredetű nomádok voltak, amelyek az i. e. 3. században hódító hadjáratokra szervezett törzsszövetséggé alakultak. Rendszeres támadásaik elleni védelmül kezdték meg Kínában a Nagyfal építését. A 4. században a hun birodalom hatalma már egészen a római birodalomig terjedt ki, s Pannóniát is elfoglalták. 433-ban Attila lett a király, vezetésével hódító hadjárataikban Galliáig és Itáliába is eljutottak. Noha Attila a catalaumi csatában vereséget szenvedett (451), mégis Róma a hunok adófizetőjévé vált. Attila halála után (453) a hun szövetség szétbomlott. Étkezési kultúrájukról meglehetősen keveset tudunk. Az ókori keletrómai diplomata Priszkosz rétor, aki 448-ban Attila udvarában járt, leírásából ismerjük, hogy a hunok étele kölesből állt, italuk árpából „kamon” és mézből „medosz” készült, de bort is fogyasztottak. Attila csak húst evett, és bort ivott. A több mint 100 literes törteli és hasonlóan nagy más hun kori koronás bronz üstök funkciójának megállapítása sok vi-

tára adott alkalmat. Égetéses áldozatként bemutatott ételek és egyéb tárgyak maradványait tették bele, de az is lehet, hogy italok keverésére szolgált. Nem tudjuk. Nyers Csaba mesterszakács például kiváló köleskását főz benne.

Az avarok török-tatár eredetű lovasnomádok voltak, amelyek az Alsó-Don vidékéről érkeztek a mai Magyarország területére, előbb 568-ban, majd 670 után. A második avar honfoglalás során beáramló „griffes-indás” népesség, mind antropológiailag, mind díszítőművészségüket illetően különböztek a 6. században ideérkezett avaroktól. A „kettős honfoglalás” elméletét kidolgozó László Gyula (1974) méltán nevezi őket protomagyaroknak. Az avarság az Alföldet és Dunántúl keleti és déli sávját népesítette be. A 7-8. századra a nomád avarok már földbe mélyített házakban laktak és letelepült paraszti életmódot folytattak. Végül Nagy Károly volt az, aki megtörte a több mint két évszázados avar birodalom hatalmát. A frankoktól vereséget szenvedett avarok megélték a honfoglalást. A régészeti leletanyag szerint a népvándorlás végének időszakában (9. század) a Dunántúlon élt avarok és szlávok mindennapi használati tárgyai hasonlóvá váltak.

A honfoglaló magyarság étkezési kultúrájáról

A 9. század végén a Kárpát-medencében megtelepült hét magyar és egy kabar törzs szövetségéből álló magyarság alapvetően vándorló nagyállattartással és a korlátozott mértékű földműveléssel, növénytermesztéssel foglalkozó „félnomád” népesség volt. A honfoglaló magyarság már növénytermesztési ismeretekkel érkezett a Kárpát-medencébe. A nyelvészeti emlékek mellett régészeti leletek (pl. ásópapucs) mutatják mindezt.

A honfoglalók húsételeinek forrása: szarvasmarha, juh, kecske, sertés, ló, tyúk, lúd és réce. Növényi alapú ételeiké: köles, árpa, kenyérbúza, rozs, borsó, lencse,

hagyma, fokhagyma, bizonyos gyökérzöldségek (karórépa, pasztinák), fűszerek, vadon termő gyümölcsök, szőlő voltak. Ismerték a főzést és a sütést. A honfoglalók étkezési kultúrájának hagyatékai a sírmellékletekből (a halottal együtt eltemetett élelem és tárgyak) származó domború fenekű cserépbográcsok, cserépfazekak és bögrék. Ételeik kása, húsoskása voltak. A tartósítás legelterjedtebb formája a főtt, sózott marha, birkahús napon történő szárítása és porrá őrlése volt. Kis helyen elért hosszabb utakra, táborozásra magukkal vitték. A porrá őrölt húsporból forró vízzel gyorsan dagadó, laktató étel készült. Tulajdonképpen „feltalálták” a mai instant egytálételt.

A nyereg alatt puhított hús legendája Marcellinustól (330–390) származik, és nem is a magyarokra vonatkozik: „a hunok (...) mindenféle állatok nyers húásával táplálkoznak, amelyet lovuk hátára, combjuk alá tesznek és kissé porhanyóra melegítenek”. A honfoglalás előtti ételkészítéssel kapcsolatos finnugor szavaink: köles, ed (gabona), kenyér (kása) ezen ételféleségek elterjedt fogyasztására utalnak. A még Levédiában nyelvünkbe került török jövevényszavak egy része a tejfeldolgozással kapcsolatos: tej, túró, sajt, író, köpü (vaj), tarhó (joghurt).

Italfogyasztási kultúránk kezdeteiről minden írásos forrásnál ékebben beszélnek a régészeti leletek (pl. korszómaradványok, vagy a nagyszentmiklósi aranykincs ivókészlete).

A szőlővel népünk már korábbi szállásterületén, Levédiában kapcsolatba került, és minden bizonnyal Etelközben is kultiválták a bor készítését. Talán erre utal Anonymus a Gesta Hungarorumban: a vezérek Tarcál hegyén pogány szokás szerint kövér lovat áldozván nagy áldomást csaptak („magnum aldamas fecerunt”).

Ezer esztendő telt el, de az ételek, az elkészítésük az alföldi emberek mindennapjaiban tovább élnek.

Dr. Szabó Alexandra Olga

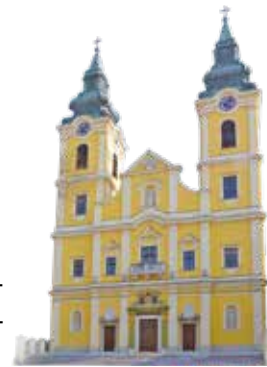

Lapzárta

Következő számunk 2025. augusztus 31-én jelenik meg. Kérjük, hogy a megjelentetni kívánt cikkeket 2025. augusztus 10-ig küldjék el az impresszumban megadott e-mail címek egyikére, vagy személyesen adják le a plébánián. A beküldött cikkek végén szerepeljen az írás szerzője. A mellékelt képeket mindig külön fájlban kérjük, nem a szövegbe ágyazva!

Hitéleti programok

SZERETETTEL VÁRJUK TESTVÉREINKET SZÉKESEGYHÁZUNKBAN:

1. Úrnap körmenetre június 22-én a 10 órai szentmise után. A körmenet útvonala: Szent Anna – Sumen – Tímár és Varga utca. Az idén elsőáldozó gyerekek fogják szórni a virág-szirmokat a körmeneten. Kérünk mindenkit, hogy ha van rá lehetősége, gyűjtsön virág-szirmot, és hozza be a sekrestyébe! Az oltárokat a szokott helyen állítják fel, amelyhez és az egész ünnep méltó lebonyolításához kérjük a Kedves Testvérek segítségét. Érezzük magunkénak a sátor-állítást és a sátrak elbontását a körmenet után. Ezen a napon nem lesz szentmise fél 12-kor. Kapcsolódjanak be minél többen a közös ünneplésbe, és tegyünk tanúságot Krisztus Urunk közöttünk létéről az Oltáriszent-ségben!
2. Nyári napközis táborba június 23-tól 27-ig. Reggel 7.00 órától tudjuk fogadni a gyermekeket a 7. hittanterem-ben, és 17.00 óráig biztosítunk felügyeletet. A résztvevők minden nap tízórát, ebédet és uzsonnát kapnak. Tervezett programok:
 - Kirándulás a Nyíregyházi Állatparkba
 - imaséta a szentév jegyében
 - kézműves foglalkozások
 - közösségi játékok
 - ima és énektanulás
 - Látogatás a nyírbátori Báthori István Múzeumba
 - A tábor díja: 20 000 Ft/fő, amely magában foglalja a napi háromszori étkezést, a belépőjegyek árát és az utazási költségeket.
 - Jelentkezni és bővebb információt kérni a plébániai irodán és a hitoktatóknál lehet.
 - Mielőbbi jelentkezést várunk legkésőbb június 14-ig a jelentkezes.sza@gmail.com email címen.
 - Jelentkezési lap elvihető a sekrestyéből vagy a plébániai irodából.
3. A ministránsokat ministránstáborba Nyíregyházára. Június 30-tól július 4-ig tart, 12-től 18 éves korig. Mielőb-bi jelentkezést várunk 15 000 Ft részvételi díj befizetésével.
4. A Szent Anna-kilencedre, amelyet készülétként székesegyházunk búcsújára július 17-től a 7.00 órai szentmise után imádkozunk.
5. Székesegyházunk búcsújára július 26-án, szombaton 18.00 órától. A megelőző napon, pénteken lesz a bete-gek szentségének kiszolgáltatása a 18.00 órai szentmisében.
6. A nagyszülők és idősek világnapjára július 27-én. Minden szentmise után megáldjuk a nagyszülőket.
7. Egyházmegyénk búcsújára július 27-én, vasárnap, Máriapócsra. Az ünnepi szentmise 11.00 órakor kezdődik.

Állandó szolgálati lehetőségek székesegyházunkban:

1. Felolvasás a vasár- és hétköznapi szentmiséken (a szentmise előtt kb. 10 perccel a sekrestyében átnézhető a felolvasnivaló).
2. Családok jelentkezhetnek a szentmise adományainak (kenyér, bor és víz) felhozatalára az oltárhoz. Ehhez szükséges egy rövid egyeztetés a szentmise előtt.
3. Férfiak és nők egyaránt segíthetnek a perselyezésben.
4. Bátorítom a gyerekeket és fiatalokat, hogy ministráljanak a vasár- és hétköznapi szentmiséken. Már első osz-tályos kortól jöhetnek a gyerekek. A nagyobbak majd betanítják a kisebbeket.

Aktuális nyári és állandó szolgálati lehetőségek plébániánkon:

1. A táborozók étkeztetésének előkészítésében és lebonyolításában a nyári napközis táborban június 19–23-ig.
2. Templomunk őrzése a hétköznapi napok valamelyikén és vasárnap délutánonként néhány órában.
3. Templomunk bemutatása előre bejelentkezett csoportoknak magyarul, angolul vagy németül.
4. Látogatók kalauzolása az Őseink Hite kiállításán.

Szeretettel várjuk azon diákok és felnőtt testvéreink jelentkezését, akik szívesen részt vennének ezen szolgálá-tokban! Önkéntes szolgálatvállalásukért illesse őket hálás köszönet!